

ABSTRAKT

Univerzita Karlova v Praze, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra: Katedra biologických a lékařských věd

Autorka: Lucie Šavlová

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Zdeňka Kudláčková, Ph.D.

Konzultant: MUDr. Dominik Habeš, Mgr. Veronika Bernhauerová, Ph.D.

Název práce: Profil pacientek se sestupem orgánů dna pánevního

Úvod: Sestupem pánevních orgánů trpí až polovina žen starších padesáti let. Přestože se nejedná o život ohrožující stav, sestup ve vyšších stádiích snižuje kvalitu života pacientky. Kolem 11 % žen se proto rozhodne pro operativní řešení. Bohužel operace korigující sestup pánevních orgánů jsou zatížené poměrně velkou mírou návratu (rekurence) sestupu.

Cíl práce: Cílem této práce bylo retrospektivní zhodnocení úspěšnosti chirurgických operací sestupu pánevních orgánů, rozbor faktorů vedoucích k rekurenci sestupu a zjištění subjektivní spokojenosti pacientek s provedenou operací v závislosti na tom, jestli rekurencí trpěly, nebo ne. Operační výkony byly provedeny ve Fakultní nemocnici Hradec Králové. Jednalo se vždy o výkony spojené s použitím polypropylenové sítěky (*MESH*) implantované vaginální cestou.

Metodika: Ve vyhodnocení 1. poloviny experimentální části zkoumaný soubor obsahoval 241 žen, které podstoupily operaci sestupu pánevních orgánů mezi roky 2012 – 2019. Pacientky byly rozděleny do tří skupin dle úspěchu provedené operace: na ženy, kterým se sestup nevrátil a operaci tak můžeme považovat za úspěšnou – ženy bez rekurence. V druhé skupině byly ženy, u kterých k rekurenci sestupu pánevních orgánů po výkonu došlo ve stejné, jako již jednou operované části. A třetí skupina byla zastoupena ženami, kterým se sestup vrátil v jiné než operované části. Stanovené hypotézy jsem vyhodnocovala a vždy porovnávala mezi skupinami. Použitými testy v programu Microsoft Excel byly: Dvouvýběrový F-test pro rozptyl, Dvouvýběrový t-test s rovností rozptylů a Dvouvýběrový t-test s nerovností rozptylů. Pro výpočet pravděpodobnosti byla využita funkce Logistická regrese.

2. polovina experimentální části byla vedena formou dotazníku. Ze vzorku bylo vyřazeno 66 žen z důvodu neposkytnutí telefonického rozhovoru či úmrtí. Vzorek tak obsahoval 175 pacientek, se zaměřením na jejich subjektivní dojmy z dříve provedené operace. Následně byly porovnány výpovědi dle toho, zda se jednalo o ženy bez rekurence či ženy s ní (rozděleny tak jen do dvou skupin). Mezi použité statistické testy patří Chí – kvadrát test, Fisherův test a Dvouvýběrový t – test s rovností rozptylů.

Výsledky: Při vyhodnocení 1. experimentální části se došlo k závěru, že všechny potenciálně rizikové faktory – vysoký věk, BMI, parita a hmotnost porozených dětí se při statistickém vyhodnocování neprojeví jako statisticky významné.

Z procentuálního vyhodnocení subjektivní dotazníkové anamnézy v druhé polovině experimentální části vyplývá, že 70 % pacientek nemělo pozitivní rodinnou anamnézu a výpovědi se statisticky neliší mezi ženami s rekurencí a ženami bez rekurence. 95 % pacientek je spokojeno s chirurgickým zákrokem, výpovědi mezi skupinami se neliší. 92 % uvedlo, že se jim stav po operaci výrazně zlepšil. Bohužel však pocit „bouličky“ (*bulge syndrom*) v rodidlech, a tak selhání operace pociťuje 15 % žen, repozici před mikcí z nich tak musí provádět 24 %, což se však týká jen žen v kategorii s rekurencí. Vedlejším zjištěním je fakt, že pouze 54 % žen dodržuje režimová opatření, která jim byla po výkonu doporučena, přičemž k porušování omezení dochází u obou skupin stejně nezávisle na rekurenci. Do budoucna tak může dojít ke zvýšení škály rekurence. Velké množství pacientek přiznává příznaky urgentní inkontinence. Jedná se o 55 % žen, nebyl prokázán statisticky významný rozdíl mezi skupinami. Prokázalo se však, že subjektivní pocit častějšího močení se vyskytuje více u žen s rekurencí. Zároveň 18 % ze sexuálně aktivních žen nově pociťují při styku bolest, častěji postihuje ženy s rekurencí. K úspěchu operace se dá připočítat i to, že se 27 % žen zlepšil pohlavní život nezávisle na rekurenci. 55 % pacientkám operace usnadnila močení, mezi dvěma skupinami ale nebyl prokázán statisticky významný rozdíl. Problematické vyprazdňování stolice uvedlo 28 % žen a potíže se zácpou 23 % žen, mezi skupinami také není statistická závislost.

Závěr: Ani jeden z potenciálně rizikových faktorů pro sestup pánevních orgánů se v naší studii nepotvrdil jako rizikový. Na otázku ohledně spokojenosti

s provedenou operací odpovědělo 95 % pacientek kladně v rovnoměrném zastoupení v obou skupinách.

Klíčová slova: sestup pánevních orgánů, rekurence (recidiva), rizikové faktory, *MESH*